

Statenfractie PvdA
De heer S.J.A.H. Smeulders
De heer M.V. de Kort
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Ontwikkeling zorgkosten & financiële situatie Brabantse gemeenten

Geachte heer Smeulders en heer De Kort,

Bij brief van 15 november 2019, ingekomen op 15 november 2019, heeft u namens de Statenfractie PvdA schriftelijke vragen gesteld.

Inleiding

Uw vragen hebben wij beantwoord op basis van een eerste globale toets (beperkt onderzoek) van de begrotingen 2020 naar de situatie per 26 november 2019. Op basis van deze eerste globale toets van de begrotingen hebben wij de indruk dat alle begrotingen 2020 structureel en reëel in evenwicht zijn of dat het voor ons voldoende aannemelijk is dat dit evenwicht in uiterlijk de laatste jaarschijf (2023) van de meerjarenraming bereikt wordt. Wanneer dit later bevestigd wordt bij ons uitgebreidere onderzoek van de begrotingen, vallen alle gemeenten onder het gebruikelijke repressief financieel toezicht voor het begrotingsjaar 2020. Daarbij wordt wel een uitzondering gemaakt voor 6 gemeenten die vanwege een toekomstige herindeling onder preventief financieel arhi-toezicht staan.

De definitieve en uitgebreidere beoordeling van de begrotingen van de Brabantse gemeenten is rond eind januari 2020 gereed. Wij vinden het echter niet gewenst om de beantwoording van uw vragen uit te stellen tot eind januari 2020. Hoewel wij onze beantwoording representatief achten voor de financiële situatie van de Brabantse gemeenten maken wij wel een voorbehoud voor de volledige en absolute juistheid van de getallen die wij opgenomen hebben in onze beantwoording op de door u gestelde vragen.

Dat alle Brabantse gemeenten in staat zijn om een begroting 2020 vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is, of eventueel op termijn in 2023, neemt

Datum

10 december 2019

Ons kenmerk

C2254882/4611098

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

T.C. (Teco) Noordegraaf

Telefoon

(073) 680 83 50

Email

tnoordegraaf@brabant.nl

Bijlage(n)

-

niet weg dat met name de lasten voor jeugdzorg en de lasten voor de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) zwaar op de gemeentelijke begroting drukken. Dit gaat veelal ten koste van andere voorzieningen. De VNG heeft richting het kabinet ernstige zorgen geuit over de tekorten die veel gemeenten hebben bij onder andere de uitvoering van de jeugdzorg. Het kabinet heeft daarop besloten om gemeenten voor de jaren 2019 tot en met 2021 financieel tegemoet te komen door in 2019 € 400 miljoen en in 2020 en 2021 jaarlijks € 300 miljoen extra beschikbaar te stellen voor jeugdzorg. Er wordt op dit moment een (zwaarwegend) onderzoek gedaan wat voor de gemeenten een passend structureel budget is voor de uitvoering van jeugdzorg. Dit onderzoek moet in het najaar van 2020 gereed zijn, zodat het nieuwe kabinet kan besluiten over een passend structureel budget voor 2022 en latere jaren. Inmiddels heeft minister De Jonge (VWS) op 18 november 2019 tijdens het Wetgevingsoverleg jeugd toegezegd aan de gemeenten, dat zij ervan uit kunnen gaan dat er vanaf 2022 structureel extra geld voor de jeugdzorg komt. Hoeveel structureel extra geld voor de jeugdzorg moet blijken uit het eerdergenoemde (zwaarwegend) onderzoek.

Datum

10 december 2019

Ons kenmerk

C2254882/4611098

Wij gingen er in juli 2019 al van uit, dat er ook na 2021 structurele extra middelen jeugdzorg beschikbaar zullen komen. Daarom staan wij de gemeenten toe, dat de gemeenten ook voor de jaren 2022 en 2023 in hun meerjarenraming 2021-2023 structureel rekening mogen houden met de extra € 300 miljoen voor jeugdzorg. Gemeenten hoeven daarom op dit moment geen of minder bezuinigingsmaatregelen te nemen om de (meerjaren)begroting structureel en reëel sluitend te krijgen.

Wij beantwoorden uw vragen verder als volgt.

1. Heeft u op de deadline uit het BBV (15-11-2019) van alle Brabantse gemeenten een door de gemeenteraad goedgekeurde begroting ontvangen?

Antwoord: Ja, alle door de raad vastgestelde begrotingen zijn tijdig (op basis van de Gemeentewet) ingezonden en door ons ontvangen.

2. Beschikken alle Brabantse gemeenten over een sluitende begroting voor 2020?

Antwoord: Nee, van de 62 Brabantse gemeenten beschikken er 35 gemeenten over een begroting 2020 die naar ons oordeel structureel en reëel in evenwicht is.

3. Beschikken alle Brabantse gemeenten over een meerjarig sluitende begroting?

Antwoord: Nee, 27 gemeenten hebben de begroting 2020 niet structureel en reëel in evenwicht, maar wel de jaarschijf 2023.

4. Wat is uw analyse (vanuit het perspectief van financieel toezicht op gemeenten, dus geen kwalitatief oordeel) over de ontwikkeling van de zorgkosten die gemeenten maken?

Antwoord: De ontwikkeling van de zorgkosten is heel divers. Er zijn gemeenten waar de zorgkosten dalen als gevolg van bezuinigingen, er zijn gemeenten waar de zorgkosten stabiel blijven en er zijn gemeenten waar de zorgkosten nog steeds stijgen. Wel is het algemene beeld, dat bij een grote meerderheid van de Brabantse gemeenten de zorgkosten hoger zijn dan de middelen die zij via de algemene uitkering krijgen.

5. Wat is uw visie op het daadwerkelijk effect van de septembercirculaire op de algemene uitkering van de Rijksoverheid?

Antwoord: In het algemeen is het uitkeringsjaar 2019 nadeliger ten opzichte van de meicirculaire voor de gemeenten. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere rijksuitgaven op het gebied van infrastructuur en defensie. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Lagere rijksuitgaven betekent een lagere algemene uitkering, hogere rijksuitgaven betekent een hogere algemene uitkering. Het nadelig effect in 2019 is vooralsnog eenmalig omdat genoemde niet gedane uitgaven worden doorgeschoven naar 2020 en volgende jaren. De uitkeringsjaren 2020 tot en met 2023 zijn daarom in het algemeen positiever ten opzichte van de meicirculaire voor de gemeenten.

6. Bestaat er veel verschil de wijze waarop de Brabantse gemeenten omgaan met het opnemen van het saldo van de septembercirculaire in hun meerjarenprogrammabegroting?

Antwoord: Ja, gemeenten moeten de algemene uitkering tenminste ramen op basis van de meicirculaire. Gemeenten mogen de algemene uitkering ook ramen op basis van de septembercirculaire. Dit wel op basis van bestendig beleid. De septembercirculaire is echter veelal te laat om nog op te nemen in de ontwerp-begroting die het college aanbiedt aan de raad. Wanneer de algemene uitkering toch geraamd wordt op basis van de septembercirculaire wordt dit verwerkt via begrotingswijziging. Een voordeel ten opzichte van de meicirculaire laat zich eenvoudiger verwerken dan een nadeel. Daarom kiezen veel gemeenten er toch voor om, op basis van bestendig beleid, de algemene uitkering te ramen op basis van de meicirculaire. Nu de jaren 2020 tot en met

Datum

10 december 2019

Ons kenmerk

C2254882/4611098

2023 positiever zijn dan de meicirculaire zien wij wel een stijging van gemeenten die alsnog de septembercirculaire hanteren.

Datum

10 december 2019

Ons kenmerk

C2254882/4611098

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA